

Alegoria Moarte - Nunta in Balada Miorita-Plan

Motivul alegoriei moarte - nunta, care impresioneaza atat prin semnificatie, cat si prin realizarea artistica, contine sensul profund al baladei Miorita si tema ei fundamentala. Alegoria cuprinde o suita de personificari, comparatii si metafore care pun in lumina conceptie despre viata si moarte a ciobanului moldovean, atitudinea ei in fata mortii si ii evidentiaza unele insusiri, sporand totodata elementul fabulos, impresionante, cu participarea masiva a tuturor elementelor naturii.

Prin intermediul acestuia alegorii, poetul traspune, in primul rand, in plan artistic, o datina ramaneasca, potrivit careia desfasurarea ceremoniei funebre a tinerilor necasatoriti ia forma unei nunti simbolice, intrucat casatoria este considerata o etapa atat de importanta in existentei umane, incat neimplinirea ei ar insemna neimplinirea vesnica aomului.

Datina aceasta stramoseasca consta in mod concret in inlocuirea elementelor ceremonialului funebru cu cele ale ceremonialului nuptial, dar, in balada, acestea din urma sunt substituite, la randul lor, cu elementele naturii, ale intregului cosmos. Astfel ia nastere o impresionanta imagine poetica a contopirii omului cu natura, caci ceremonialul mortii vazut ca nunta are loc intr-o veritabila catedrala cosmica ce infloresc prin dimensiuni si neclintire.

Personajele nelipsite din ceremonialul nuntii [mireasa, preotii, lautarii, nuntasii,], ca si obiectele folosite in mod traditional [cununa, lumanarile], devin elemente concrete ale cadrului natural romanesc [brazii, paltinasi, munti, pasari] si ale celui cosmic [soarele, luna, stelele].

Intreaga natura, pamantul si cosmosul in elemente lor esentiale, participa la marea trecere a ciobanului in eternitate. Atmosfera este solemna, dar si luminoasa, caci, soarele, luna si stelele calauzesc drumul baciului spre vesnicie, iar mandra " craiasa " sporeste stralucirea prin presupusa ei prezenta. Brazii si paltinasi vegheaza trecerea ciobanului mioritic in lumea celor drepti, ca martori ai implinirii sale ca om, prin nuntire ; muntii batrani binecuvanteaza aceasta unire, iar pasarile si " pasarelele mii " intreg prin trilarile lor muzica diafana a sferelor inalte. Numai steaua cazatoare brazdeaza cu lumina ei tariilor, infinitul marcand astfel calea catre locurile vesnice. In al doilea rand, aceasta alegorie exprimata conceptia poporului nostru despre moarte. Vazuta ca o nunta, moartea este considerata ca o forma de integrare a vietii in cosmos, un mod de continuare a existentei in natura, o expresie a legaturii permanente a omului cu mediul in care traieste, Astfel, moartea nu inseamna un sfarsit, ci un nou inceput, o reintoarcere a omului in elementele naturii vesnice din care a izvorat [intoarcerea pamantului in pamant], un moment de jublatie sufleteasca. Baciul moldovean cheama in ajutorul sau soarele si luna, stelele, muntii, brazii si paltinasii, pasarile si pasarelele, deoarece toate simbolizeaza imensitatea, infinitul si vesnicia naturii, ideea de stabilitate, de dainuire in timp, de continuitate si de permanenta.

Doar prin caderea stelei, simbol al mortii in conceptia populara, ordinea cosmica se tulbura, dar ea se restabileste tocmai prin reintegrarea omului in circuitul cosmic universal.